RDE JAAR. N°. 655.

1839.

DINGSDAG. 24 DECEMBER.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te Amsterdam ....
en Buitensteden franco .... - 8.

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Uithoofde van het *Kersfeest* zal er Woensdag 25 December niets worden uitgegeven.

Constitutionele Beginselen.

HERVATTING *van de zittingen der Tweede Kamer van Woensdag, Donderdag en Vrijdag, den* 18, 19 *en* 20 *December. (Ontwerp van wet tot daarstelling van schuld, ten laste der Overzeesche Bezittingen.)*

II.

Het is alleen het besef van den burgerpligt, die op dengene rust, die zich de overtuiging gevoelt van ten minste eene *poging*, hoe zwak en ligt vruchteloos dan ook, te kunnen doen, om de gedreigde onheilen te en verhoeden, dat ons, na moeijelijke en bedroevende overwegingen, moed geeft, om niet af te zien van de voortzetting der ondernomen taak. Toen wij ze aanvingen, lag nog de *derde* dag voor ons in de toekomst. enwel, dat, gelijktijdig met de plaatsing van onze den vorigen dag geeven regelen, (zie *Avondbode* van vrijdag jl.) de *afstemming* van het tsontwerp zoude te vermelden zijn, was ons, toen, niet ondenkbaar. Die temming, op zich zelve, is dus niet, wat ons heeft bedroefd, hoewel wij armede geenszins willen zeggen te deelen in de gevoelens van het dagblad, t er zijn *genoegen* over betuigt.

Toen wij die eerste regelen schreven, na den afloop der *tweede* zitting, am ons de afstemming zelfs *waarschijnlijk* voor.

Om tweederlei reden.

Eensdeels, omdat wij zelve, indien wij, *enkel op het dus verre verhandelde af*, in de verpligting geweest waren eene stem over het wets-ontwerp uit te brengen, zoodanig als het ons toen voorkwam, ons *tegen* hetzelve zouden hebben verklaard.

Anderdeels, en voornamelijk — wij gelooven immers niet eenige blijken van zulke eigenwijsheid te hebben gegeven; waaruit de waan te onderstellen ware, dat onze meening ook die van de meerderheid der leden zou hebben moeten zijn, — *voornamelijk*, derhalve, omdat het achtbare lid uit Utrecht, (de *veertiende*, en dus nagenoeg de *laatste* spreker in die tweede zitting,) het in talrijke vergaderingen altijd meest vermogende *conciliatoire* middel had aangewend, om de verschillende en ten deele van elkander in de hoofdpunten te eenemaal afwijkende *fractiën* van den tegenstand tot *eenparigheid* te brengen, en daartoe te gelijker tijd *die leden* over te halen, die, zoo als schier bij alle discussien plaats heeft, insgelijks bedenkingen tegen het Ontwerp van Wet hadden geopperd, maar met geen ander doel dan om te hunner betere overtuiging antwoorden daarop uit te lokken, en zonder aan hunne twijfelingen genoegzaam gewigt te hechten, om deswege tot de verwerping van hetzelve te stemmen. Het eerste, de vereeniging der verschillende fractiën, bewerkte dat lid door zijn *thema* van de ongelijksoortigheid der onderwerpen; het tweede, de overreding der nog weifelende leden, door zijne uitlegging van het *formulier*, als metterdaad niet meer beduidende dan, zoo als het letterlijk luidt, het eerbiedige *verzoek om nadere overweging*. Daarom was het dan ook, dat wij in de allereerste plaats, (ten algemeenen beste, om, mogt het zoo uitvallen, den schrik van alle weldenkenden op het te wachten berigt der afstemming te matigen,) den lezer opmerkzaam maakten op dit, in geen ander dagblad aangeteekend, *hoofdpunt* van het advies van het achtbare lid uit Utrecht.

De uitslag heeft, wat enkel de afstemming op den *derden* dag betreft, geheel aan onze *toenmalige previsie* beantwoord. Maar dit was, wat wij op dien derden dag, na de redevoeringen der beide ministers, *niet mogelijk* zouden hebben geacht.

Wij zullen ons hierover verklaren, rondborstig, met voorbijzien zelfs van allen schroom, van deze of gene meening te kwetsen, zoodanigerwijze, als, onzes achtens, het hoog belang der zaak gebiedend vordert. Zijn er, onder de Vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk mannen van ééne opinie, die er voor uitkomen, dat zij naar de *stem van buiten de Kamer* hooren, welnu, laat de gezamenlijke Vertegenwoordiging ook eene *andere* stem van *buiten de Kamer* vernemen.

Herhalen wij het dan, dat, naar onze eigene meening, enkel op het verhandelde in de beide eerste zittingen af, de aanneming van het Wets-ontwerp, om er het minst van te zeggen, *hagchelijk* stond.

Maar dit was, vóór dat de ministers van Financiën en van Koloniën het woord hadden gevoerd.

Niet, dat wij de door zoo menige leden geprezen *heldere en duidelijke* inlichtingen van den laatstgemelden minister behoefden om van alle ongerustheid vrij te zijn omtrent de Overzeesche hulpbronnen. Wij hadden immers reeds, vóór omtrent zes weken geleden (zie *Avondbode* van 5 November), onze *overtuiging* te kennen gegeven, «dat de zamenhang der omstandigheden, wat de Inlandsche en Overzeesche geldmiddelen betrof, *verre was* van zich zoo ongunstig en schrikbarend te vertoonen, als, ten gevolge van eene (toen reeds) raauwelijk voorgedragen meening, bij velen gedacht werd.» Die overtuiging berustte, wel is waar, ten deele op *gissingen*, maar op gissingen uit bekende zaken ontleend, en welke wij bij verder nadenken zoo zeer versterkt bevonden, dat wij die eerlang breeder ontwikkelden, (zie *Avondbode* van 11 November) en ook later ons daarin niet teleurgesteld hebben gezien.

Doch er was zoo veel door de sprekers der beide eerste dagen gezegd van *onregelmatigheden. ongrondwettigheden*, en van den *eed* en *pligt* der Staten-Generaal, die hun verbood daaraan, door de aanneming van het Ontwerp, hun zegel te hechten, dat wij waarlijk ons buiten staat gevoelden, dáárvoor eene voldoende oplossing te vinden.

Twee leden, van (men zou zeggen) verschillende fractiën, hadden, als uit éénen mond, den minister van Financiën *geluk gewenscht* met het niet bestaan der verantwoordelijkheid, die hem, meenden zij, aan *beschuldiging* zou hebben bloot gesteld. Wij hadden anderen bijzonderheden hooren opnoemen, voor welke wij geene verklaring wisten te vinden.

Maar, op den derden dag, nadat de minister van Financën ons had te verstaan gegeven, dat er geene uitgaven waren gedaan, dan *door de Staten-Generaal toegestemd;* dat alleen een achterblijven van de middelen, die, met voorkennis van de Staten-Generaal, *buiten bezwaar van 's Rijks schatkist*, de toegestemde uitgaven moesten dekken, oorzaak was geweest van het *te kort* bij het departement van Kolonien; dat de *tijdelijke* voorziening in die uitgaven geschied was uit bij de schatkist voorhanden gelden, metterdaad op gelijke wijze als of die tijdelijk uit 's Konings eigene fondsen waren verstrekt, om nader te worden gevonden uit de Overzeesche hulpbronnen onder 's Koning uitsluitend beheer, een uitsluitend beheer, niet betwist zoo lange die hulpbronnen onvruchtbaar waren, en eerst betwijfeld en bestreden sedert zij nooit-gehoopte baten afwierpen; dat eindelijk ook *die uitgaven*, gelijk *alle* uitgaven, die eventueël de contrôle der Rekenkamer hadden ondergaan, toen was het voor ons over het onwedersprekelijk, dat er onder alle die handelingen geene enkele was, anders dan met de volkomenste goede trouw geschied, en dat alzoo, ware het zake geweest om een' minister deswege in *beschuldiging* te stellen, het eenige gevolg daarvan eene vereerende *vrijspraak* zou hebben kunnen zijn, met de kosten van het regtsgeding, gelijk in Engeland bij de beschuldiging van lord Melville, ten laste van de Natie; toen scheen ons eene *afstemming*, ondanks zelfs den klem, door het lid uit Utrecht op de *ongelijksoortigheid* der onderwerpen, naauwelijks meer denkbaar toe.

Toen nu ook nog de Stichter zelf van dien Overzeeschen bloei, waarop het Vaderland voor nu en voor de toekomst als het anker zijner hope uitziet, zijne rede had gehouden, (*) en zijne daarbij gedane verklaring ook nog, na den vernieuwden aandrang van het lid uit Utrecht plegtig had herhaald, toen scheen ons de afstemming *niet mogelijk* toe.

Het is evenwel geschied. En nog vragen wij, hoe is het *mogelijk* geweest? Heeft de onderscheiding tusschen verwerping en verzoek van nadere overweging sommige leden te zeer bekoord? Of hebben sommigen welligt gemeend, dat de Koning, zoo als immers wel in Frankrijk plaats heeft, des ministers aanvraag om zijn ontslag niet zou toestaan?

Zoo hoorde men het wel hier en daar van eene *mondelinge* stem *van* buiten. Maar gelijk wij, naar *onze* constitutionele beginselen, geene zoogenaamde ministeriële verantwoordelijkheid hebben, zoo hebben wij ook geene ontbinding der Kamer, in het geval, dat zij zich tegen den Koning stelt. Wanneer dan een Minister, *om die reden*, zich buiten de mogelijkheid gesteld acht, om verder zijne ambtspligten te vervullen, gelooven wij niet, dat de Koning alleen hem weêrhouden kan van zijne staatkundige loopbaan, met nimmer overtroffen eere, te eindigen.

Of meende men, dat die Minister welligt van zijn opgevat denkbeeld zoo maar aanstonds zou terugkeeren? Zoo als wij het van eene *gedrukte* stem van buiten lezen, zou het schijnen voldoende te zijn, dat zeker dagblad daartoe zijnen «regt hartelijken wensch» uitte, en te gelijker tijd Zijner Excellentie toevoegde, dat er voor dat denkbeeld «geene enkele reden bestaat.»

Wij gelooven met dat dagblad, dat het verlies *groot is voor Koning en Vaderland.* En wij betwijfelen ook geenszins, dat liefde voor beide hem zou bewegen om, *ook in moeijelijke oogenblikken*, het roer van zijn belangrijk departement in handen te houden, — bijaldien hij niet (het waren zijne eigene woorden,) *buiten de mogelijkheid* daartoe gesteld was. En daarom gelooven *wij*, dat liefde voor Koning en Vaderland sommigen der gestemd hebbende leden behoorde te bewegen, om van *hunne* opgevatte denkbeelden terug te keeren. Onze lezers weten, dat het niet *onze* gewoonte is, *meer* dan de onmisbare behoudende grondbeginselen van den Staat te verdedigen, veelmin ons aan te matigen, Wetsvoordragten of Regerings-maatregelen «*te doen gelukken*,» doch *daartoe* aarzelen wij niet, onzerzijds, *den regt hartelijken wensch* te uiten, en dat groote meerdertal der leden, althans, die zich zelven geene onverzettelijke *voorwaarden* hebben voorgeschreven, te smeken aan dien wensch, aan die bede, om des lieven Vaderlands wille, een gunstig gehoor te verleenen.

Tot die weinige leden, die geene leening of begrooting willen toestaan, dan na *voorafgegane* voordragt van zekere begeerde wijzigingen der Grondwet, hebben wij eene andere bede te rigten. Doortasten zij hun eigen gemoed tot op den grond des harten; dáár zullen zij de ware drijfveêr vinden, die hen tot het waagstuk aanspoort. Zij willen den Staat niet reddeloos maken; maar zij vertrouwen er op, dat de Koning, als de ware moeder bij Salomon's oordeel, meer liefde voor de bedreigde natie zal hebben, dan zij er voor betoonen. Slechts vergeten zij, dat de Koning *pligten* heeft, die perk moeten stellen, aan welke gezindheid Hij ook hadde om hen te believen. De Koning heeft gezworen, dat Hij, *tot instandhouding en bevordering van de algemeene en bijzondere welvaart*, (waartoe, gelijk men elders ziet, eene uitbreidende uitlegging van de beperkingen der beschermende Koninklijke magt weinig dienstig kan zijn,) *alle middelen zal aanwenden, welke de wetten te zijner beschikking stellen, zoo als een goed Koning schuldig is, en behoort te doen.* J.

(*) Zie dezelve onder het artikel AMSTERDAM.

De Generaal van den Bosch.

Ik heb mij sedert lang voorgenomen om zeker dagblad tot vraagbaak te nemen, ten einde mij te rigten naar het tegendeel van hetgeen het den lezer wil diets maken. Ik bevind mij daar zeer wel bij, en kan het anderen ter navolging aanprijzen. Als een staaltje zie men maar, hoe, onder het opschrift *de Minister van Koloniën* in het H. B. van 23 dezer gevraagd wordt: «Moest *een woord, in de warmte der improvisatie, aan dezen geachten minister ontvallen*, hem *na* de verwerping *doen besluiten*, zijn ontslag in te dienen?

Nu leze men in de *Staatscourant* de redevoering des ministers, en zie, dat onder het «*één woord, in de warmte der improvisatie, ontvallen*,» te verstaan is de gansche rede van den aanvang tot het einde, uitgesproken onder den indruk van eene misschien *gebeurlijke* afstemming. Pp.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 23 Dec. Blijkens de *Staatscourant*, is de redevoering van Z. Exc. den minister van Koloniën, uitgesproken in de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Vrijdag den 20 December, bij gelegenheid der beraadslagingen over het ontwerp van wet tot daarstelling van schuld ten laste der Overzeesche bezittingen, van den navolgenden inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Gevoelig voor den lof, door meerdere sprekers aan mijne verrigtingen geschonken, betuig ik voor dat bewijs van welwillendheid mijnen hartelijken dank.

Die goedkeuring is mij te dierbaarder, omdat zij, als ware het, mijne staatkundige loopbaan besluitende, die met eere bekroont.

Verschoont mij, Ed. Mog. Heeren! zoo ik reeds in den aanvang mijner rede, van deze voor mij zoo onaangename waarschijnlijkheid gewage. Het is om mij, als ware het, voor eenige oogenblikken te ontdoen van het belemmerende aan mijne betrekking verbonden, om een woord vertrouwelijk tot u te kunnen spreken.

MENGELWERK.

DE UPAS, OF DE GIFBOOM VAN *JAVA*.

(*Een Indisch Verhaal, van den Dichter* VYASA.)

De zon ging achter de muren van *Sourakarta* onder en verguldde dezelve met hare laatste stralen; het behaagde echter den Keizer niet, dat het nacht zou zijn, en eene menigte slaven van *Bali*, met hunne korte paantjes van gestreepte stof, ontstak een aantal vuren op het terras van het Keizerlijk paleis. Dezen avond was de omtrek daardoor buitengewoon verlicht, en in het vorstelijk verblijf zelf heerschte eene groote levendigheid. De stralende MAHA-RADJA zou des anderen daags zijne eenige dochter AÏDA-SARI uithuwelijken.

Doch wat deed AÏDA-SARI, terwijl de dienaren en slaven zich met de toebereidselen tot de feesten bezig hielden.

AÏDA-SARI bevond zich in een' der afgelegenste vertrekken van het paleis, *Thalm* genaamd, en was geheel aan hare smart ter prooi.

Plotseling werd een der panden van het rood damasten voorhangsel, dat den ingang tot het vertrek sloot, opgeligt, en het licht van eene fakkel van harstachtig hout bestraalde het gelaat van een hoogst zonderling persoon.

«Zijt gij het, LORANG POULO!» vraagde de schoone AÏDA, en glimlachte onwillekeurig, toen zij den hofnar ontwaarde, die haar aangluurde.

«Ik ben het, dochter der zon,» antwoordde LORANG-POULO, terwijl hij het voorhangsel achter zich liet vallen en nader trad.

LORANG-POULO was, even als de meeste Javanen, klein van gestalte; zijn gelaat was bruin en zijne vlakke oogen schitterden met eenen buitengewonen glans. Zijne mond en tanden waren zwart door het overmatig gebruik van *Siri* en tabak. Hij bezat slechts weinig baard, en zijn zwart regt opstaand hoofdhaar geleek een maïsveld, dat door de toortsen van een' nijdig vijand is afgebrand. Zijn platte neus gaf aan zijn gelaat, waarop de arglistigheid stond uitgedrukt, zeker voorkomen van goedhartigheid.

LORANG-POULO was, nog jong zijnde, van *Batavia* naar *Sourakarta* gekomen, toen zijn vader met zijn gezin, voor de verschrikkelijke *Mordechi* (Cholera-Morbus), uit het moerassig *Samarang* naar het altijd vruchtbaar *Sourakarta* vlood, alwaar de zon ten alle tijde hare stralen spreidt.

Kort daarna werd hij wees, en naauwelijks had hij het eerste katoenen kleed aan, of hij gaf zich aan alle buitensporigheden over. Gewoonte werd bij hem de tweede natuur, en vaak moest hij door straf binnen de weldadige palen der pligtbetrachting worden terug gebragt.

Op zekeren dag, toen weder twee mannen van *Bali*, elk met een touw met knoopen gewapend, reeds gereed stonden, de straffe der zweep aan hem te voltrekken, naderde juist de mededoogende Keizer MAHA-RADJA de plaats, alwaar zulks zou geschieden. Hij onderzocht, wie den jongeling was, wiens voorkomen hem behaagde, en ondervroeg hem zelfs, omtrent zijne afkomst. Nadat de veroordeelde eenige antwoorden had gegeven, zeide de Sultan:

«Koopman in bloemen, zegt gij? Uw vader was een koopman in bloemen! Gij kunt dus, des noods, de Indische marsan, en de Chinesche roos aankweeken, mijne wierookboomen van *Siam* en *Sumatra* van hunnen ondergang redden, en de kostbare harst van *Benjoin*, die ons *Europa*, dat vervloekt, van alle reukwerk beroofde, eiland, benijdt, verzamelen?»

«Voorzeker, gebieder,» antwoordde LORANG-POULO onbeschroomd. «Ik ken daarenboven een aantal liedjes, waarmede ik uwe doorluchtigheid in ledige oogenblikken zal vervrolijken. Ik kan de geheiligde *Tcherits* opzeggen, waarin gezegd wordt, hoe de reus van *Ceylon*, de groote RAWANA, na den dood van zijnen zoon, tegen RAMA optrok. Ik zal u verhalen, hoe weleer (het is al zeer lang geleden) de drie groote eilanden *Sumatra*, *Java* en *Bali*, door eene zoo vreeselijke aardbeving werden van een gescheurd, dat de schokken daarvan te *Timor*, het stralende eiland, welks naam Oosten beteekent, werden gevoeld. Ik zal u verhalen van den grooten aap *Wou-Wou*, die, wanneer men de bergbewoners mag gelooven, onzer aller stamvader is. Ik zal u onderhouden, over den goddelijken *Brama*, den onzigtbaren *Wishnou*, en over *Chiva*, over alles, wat de *Niti Sastra*, het ontzagwekkend boek onzer geloofsleer, bevat; en wanneer mijn gepraat uw verveelt, magtig Heer, zal ik zwijgen, want dat kan ik ook, wanneer het te pas komt; dan zal ik eenen *tendack* en eenen *toping* voor u dansen, zoo goed als uwe *bidiadari* (bayadères), totdat mij de adem ontbreekt, en de kracht mij begeeft, en dat alles met den linkerarm het schild, en met de regterhand de kris zwaaijende, want ik ben voor den dans en den strijd geboren, en gij kunt mij als hofnar bij uwe feesten, en als soldaat bij uwe legers gebruiken; .....»

De groote MAHA-RADJA schonk den schuldige genade, en nam hem met zich in zijn paleis. Van toen af was LORANG-POULO zijn begunstigde hofnar en daarenboven eerste inspecteur van zijne tuinen. Van lieverlede gaf LORANG-POULO, hoe oplettend ook gadegeslagen, zich weder aan zijne oude gewoonten over. Bovenal was hij eenen beminnaar van het spel, dat vergift der zielen; en de edelmoedigheden des Sultans konden de dorst naar goud, die hem, uit dien hoofde, verteerde, niet bevredigen. Om de uitgaven van deze verdelgende ondeugd te bestrijden, zag LORANG-POULO zich dus genoodzaakt, zijne toevlugt tot list te nemen. Hij ging ten dien einde als een getrouw schildwacht elken avond, op weinige schreden afstands van de *Pangon* of overdekte gaanderij staan, alwaar de schoone AÏDA-SARI gewoon was met hare vrouwen de koelte van den avond te komen inademen. Op den eersten dag vertrok AÏDA zonder te laten blijken, dat haar dit gedrag mishaagde. Den tweeden zag zij den onaangenamen getuige lang en oplettend aan, doch hij scheen op de prinses niet in het minste te letten. Op den derden zond zij hare slavin PARANANGUARA, om te vernemen, wie deze hinderlijke man was, die steeds op dezelfde plek stond.

PARANANGUARA bragt harer gebiedster het berigt, dat hij de inspecteur der tuinen van den Sultan was, en bij elken zonnen-ondergang moest waarnemen, welk weder het den volgenden dag zou zijn.

Nog vele dagen verliepen, en LORANG POULO stond steeds op zijnen post; eindelijk liet de prinses hem bij zich ontbieden.

«Slaaf,» vroeg zij hem, op gestrengen toon, «waarom verwijlt gij elken avond binnen den omtrek van de *Thalm*, alwaar uwe tegenwoordigheid alleen eene misdaad is? Ontwaart gij niet, dat het mij mishaagt, u aldaar te zien?»

«Edele dochter van onzen keizer; mijn pligt boeit mij aan die plaats; indien ik niet elken avond het ondergaan der zon waarnam, zou ik gewis gestraft worden. Het geschiedt tot behoud der schoone boomen, die den wierook opleveren, welke onze roemrijke meester uit *Siam* en *Sumatra* heeft laten bekomen.»

Voor U Edel Mogenden opgetreden, om eene wet te verdedigen, die niet in alle hare bestanddeelen uwe goedkeuring heeft mogen wegdragen, waarvan nogtans de aanneming in het belang van ons Vaderland gevorderd wordt, en welker verwerping in hare gevolgen tot onzen ondergang leiden kan, zie ik met huivering neder op mijne taak.

Ik gevoel het, Edel Mogende Heeren! mijne krachten zijn niet geëvenredigd aan mijn doel; dan, laat ik van uwe toegenegenheid, mij betoond, die inschikkelijkheid mogen verwachten, welke ik gevoel, zoo zeer te zullen behoeven.

Voorzeker mag ik mij niet vleijen, den ongunstigen indruk te zullen wegnemen, — gevolg van de hevige wijze, waarop de wet is bestreden; dan, zoo het mij slechts gelukt, U Edel Mogenden te overtuigen, dat eene hoog, noodzakelijkheid, uit het belang van den Staat ontsproten, het aannemee der wet aanraadt, dan durf ik van uwe vaderlandsliefde het goedkeuren derzelve verwachten, waartoe geene andere drangreden U Edel Mogenden welligt zou hebben kunnen bewegen.

Het heil van den Staat is de hoogste wet, en hij, die daaraan het grootste offer gebragt heeft, de grootmoedigste, de deugdzaamste man; en daarom, hoe moeijelijk mijne taak dan ook wezen moge, onderneem ik die, niet geheel van alle hoop ontbloot, daar ik weet, hoe hoog dat heil door U Edel Mogenden wordt geschat.

En thans ter zake.

Ik zal eerst pogen de bedenkingen, tegen de wet ingebragt, zoo veel mogelijk te wederleggen, — vervolgens de beweeggronden ontwikkelen, die ter aanbeveling derzelve kunnen strekken.

Weinig is het getal der gemaakte aanmerkingen tegen dezelve, voor zoo verre die geacht kunnen worden onmiddellijk betrekking te hebben tot mijn departement.

De voornaamste betreft het 4de artikel der onderhavige wet.

Dat artikel, Edel Mog. Heeren! zegt u toe jaarlijksche opening van den staat der Indische financiën, — opgaven van het provenû, dat de verkochte producten hebben opgeleverd, en waarover dienvolgens een volgend jaar zal kunnen worden beschikt. — Deze toezegging bevat alles in zich, gelijk ik reeds vroeger opmerkte, wat tot eene redelijke overtuiging vereischt kon worden.

Die zich verbindt openingen te geven van den staat zijner geldmiddelen, verbindt zich tot alles, wat vereischt worden kan, om u van dien staat te overtuigen. Bepaal daartegen de stukken, daartoe noodig, bij eene wet, en het is niet meer de zaak van hem, die de verantwoording te doen heeft, u te overtuigen: hij heeft voldaan door te voldoen aan het voorschrift der wet.

Eene redactie wordt voorgesteld van dat artikel, kennelijk strijdig met het doel, dat men begeert. Men verlangt het overleggen eener jaarlijks afgesloten rekening van Indië. Welke afrekening wordt daarmede bedoeld? Zulk een stuk is niet bekend. De jongste afrekening van Indië is die van 1816, met de Engelschen afgesloten. Zou de overlegging van deze in voldoening aan de wet, niet eene beschimping gelijken, en echter zou daardoor aan de bepaling der wet zijn voldaan?

Bedoelt men daarentegen de jaarlijksche rekening met de Handel-Maatschappij afgesloten: welke waarborgen levert deze op? Daaruit is alleen te zien, hoe veel zekere hoeveelheid producten, door haar verkocht, hebben opgebragt, en dit waarlijk is in alle couranten, na de veilingen, te zien.

Gelooft mij, Edel Mogende Heeren! wanneer eene administratie, zoo zeer ingewikkeld en weinig bekend als die van Indië, moet beoordeeld worden, waagt het dan niet, de stukken te bepalen, die ter uwer overtuiging zullen worden vereischt, — dit is *a priori* niet op te geven. — Verlangt volledige overtuiging en oordeelt *à posteriori*, of dat, wat u wordt aangeboden, daartoe voldoende is. Hoe zou dan de Regering de voorgestelde redactie van het onderwerpelijk artikel hebben kunnen aannemen, daar die blijkt onvoldoende te zijn tot het kennelijk doel daarvan, en in zijne gevolgen tot het absurde leidt?

De tweede aanmerking betreft eene veronderstelde misrekening tusschen het bedrag der betaling aan de schatkist toegezegd en van de werkelijke opbrengst der producten, welke men vermeende, dat een verschil van *f* 2,800,000 zou opleveren.

Die misslag van den opmerker is geheel daarvan het gevolg, dat hij de producten van den oogst van 1839 ten grondslag der berekening, in plaats van die van 1840, genomen heeft. Nevensgaande staat wijst daarvan het aanmerkelijk verschil aan.

Eene derde aanmerking had betrekking tot de schuld, met welke Indië, vreesde men, als overladen zou worden. Ook deze aanmerking is van grond ontbloot.

Indië betaalt niet meer of minder (of men het met schulden overlade of niet), dan deszelfs producten opleveren; — men heeft geene nieuwe belastingen daar noodig gehad, om het inkomen van 22 millioen, zoo als het was in 1829, tot 78 millioen jaarlijks te doen stijgen, en men zal evenmin eenige belasting behoeven te heffen, om, wordt het door mij ingevoerde systema bewaard, die tot 100 millioen te doen stijgen, en in dezelfde mate zullen de jaarlijksche remises aangroeijen,

Eene vierde aanmerking betreft het kapitaal, aan de Handel-Maatschappij verschuldigd, en de meest voordeelige wijze, om hetzelve af te lossen. Meermalen is het door eenige sprekers als eene schuld beschouwd, door het Gouvernement buiten weten van de Staten-Generaal aangegaan, en tot welker terugbetaling thans de hulp van den Staat zou worden ingeroepen.

Vergunt mij, Edel Mogende Heeren! daaromtrent in alle opregtheid U Edel Mogenden mijn gevoelen te doen kennen.

Ik heb mij gevleid, dat, na alle de ophelderingen door mij gegeven, geene verdere misvatting daaromtrent zou hebben plaats gehad.

Het is niet Indië, hetwelk uwe hulp noodig heeft of verlangt. O neen, — die hulp, vroeger aan hetzelve verleend, heeft het aan dit land met woeker vergolden. Laat aan Indië den verkoop zijner producten, en het zal millioenen schats jaarlijks op te leggen hebben. Het is een hulp, die u aangeboden wordt, en wel eene hulp, geëvenredigd aan de som, die gij daarvoor opofferen wilt: — hebt gij slechts weinig noodig, wel nu, geeft dan weinig; — maar worden er 22 millioen gevorderd, om de rente van gemaakte schulden te betalen, en uwe committenten tegen het verhoogen van belastingen te beveiligen, wel nu geeft dan 40 millioen, inzonderheid daar die u niets kosten en slechts in naam gegeven worden.

Wat de aanmerking van een ander lid betreft, dat de 40 millioen van de Handel-Maatschappij genoten, in 's Rijks schatkist zouden zijn gestort, behoeft deze nog wederlegging na alles, wat in committé-generaal is gezegd, en thans in zoo vele nieuwspapieren is te lezen? Vergunt mij den spreker daartoe te verwijzen. Maar hoe heeft men kunnen meenen, dat de toestemming van de Staten-Generaal vereischt wierd voor eene schuld, welke ik, in mijne vroegere betrekking van Gouverneur-generaal, heb gecontracteerd, en waarvoor ik 's Konings toestemming zelfs niet behoefde noch gevraagd heb. Hoe zou dan nu de Koning die van de Staten-Generaal daartoe hebben noodig gehad?

Eene andere aanmerking betreft het al of niet doelmatige, om de schulden ten laste der Overzeesche bezittingen op de domeinen aldaar te hypothekeren, hetwelk men als belagchelijk gelieft te beschouwen.

Deze spreker veroorlove mij te vragen, of hij kennis draagt van het doel, waarmede zulks is geschied? Zie hier hetzelve: een vijand, eene kolonie veroverende, heeft geen regt de domeinen daarvan te verkoopen, zoo lang de afstand der kolonie zelve niet is geschied, omdat de eigenaar, weder in het bezit der kolonie tredende, de wettigheid van dien verkoop niet zou erkennen. — Van daar, dat het zelfs den gouverneur Raffles door zijn gouvernement zeer kwalijk is genomen, dat hij eenige domeinen op Java had geäliëneerd. Eene schuld, wetmatig ingeschreven, is dus eene voorbehouding van zijn regt daarop, dat door geene onwettige daad kan vernietigd worden, en de kooper weet dus, dat niemand dan de wettige bezitter hem van dat bezwaar kan ontheffen. Was het nu zoo onbestaanbaar met 's gouvernements belang, de domeinen van Java met eenige honderd millioenen te belasten? — te meer nog, daar de koloniën, bij kapitulatie overgaande, men niet zeldzaam de erkenning van het verband, daarop gelegd, bedingen kan, en dus, al moesten die bezittingen later worden afgestaan, men de erkenning van de geheele of gedeeltelijke schuld, op dezelve gevestigd, kan vorderen.

Maar gesteld nu zelfs, de maatregel bereikt niet het doel, en door onvoorziene gebeurtenissen werd men van zijn goed regt verstoken: wel nu, dan zou men de obligatiën van 170 millioen tot patroon-papier gebruiken, die op den vijand verschieten en op die wijze hetzelve nagenoeg tot denzelfden prijs hebben verkocht als voor den inkoop is besteed. En is dan nu zulk eene onkostbare voorzorg zoo belagchelijk te noemen?

Eene andere aanmerking betreft de mislukking, om een grootboek voor de Indische schuld aan te leggen. Het is zoo, Ed. Mog. Heeren! dat ontwerp heeft tot dus verre het doel niet bereikt. Door omstandigheden van buiten en van binnen, is zulks tot dus verre verhinderd; dan het ontwerp is niet opgegeven, en ik vlei mij nog steeds, dat eens door dat grootboek de Natie van allen schuldenlast zal worden ontslagen en derhalve haar een geluk zal te beurt vallen, sedert meer dan twee eeuwen vruchteloos begeerd. Ik zal strak gelegenheid hebben te doen zien, hoezeer men dat doel reeds is genaderd.

Ziet daar, Ed. Mog. Heeren! is mijn gehengen getrouw, al de aanmerkingen op de wet gevallen, voor zoo verre die mijn departement aangaan, zoo veel mogelijk toegelicht: die, welke geene betrekking hebben tot mijn departement, zijn door mijnen geëerden ambtgenoot van Financiën met zoo veel bekwaamheid en zoo bondig wederlegd, dat ik daarbij geen woord te voegen hebbe: alleen van de bewuste tien millioen zal ik straks nader spreken.

Vergun mij, nu nog een woord ter aanbeveling der wet tot u te mogen rigten.

Met sombere kleuren heb ik vele bekwame sprekers den toestand van ons Vaderland hooren afschilderen, en, niet minder grievend, zich over onzen financiëlen toestand hooren beklagen.

Heeft men een en ander, alleen in betrekking tot de hulpmiddelen van ons land, op zich zelven beschouwd, dan moge dit zoo schijnen; maar begrijpt men ook daarin die onzer koloniën, dan ontken ik de gegrondheid daarvan.

In verband tot onze koloniën beschouwd, was onze welvaart nimmer, gedurende de laatste vijftig jaren, zoo bloeijende en wel gevestigd; onze financiële vooruitzigten (de onderwerpelijke wet aangenomen wordende) waren, gedurende dat geheele tijdperk, nooit zoo gunstig als thans.

Vestigt het oog slechts op de talrijke koopvaardij-vloot, in onze havens gebouwd en uitgerust, de schoonste, die ooit de Indische zee bevoer; — op de algemeene bedrijvigheid onzer koopsteden; — op de ontwikkeling onzer industrie in onze steden, en op zoo vele plaatsen op het platte land.

Vergelijkt dit alles met ieder ander tijdperk, in den loop der laatste vijftig jaren: was er een zoo voorspoedig als dat, hetwelk wij thans beleven?

Ik heb gezegd, dat, wordt de wet aangenomen, onze financiële vooruitzigten gunstiger zijn dan vroeger, ja welligt gunstiger dan ooit te voren.

Ik geloof, Edel Mogende Heeren! de grenzen eener bescheiden eigenliefde niet te overschrijden, wanneer ik mij zelven eenige grondige kennis toeschrijf van de aangelegenheden onzer Overzeesche bezittingen, van de hulpbronnen, die zij thans opleveren, en verder, wèl verpleegd, opleveren kunnen.

Het is op deze hulpmiddelen, dat mijne hoop en verwachting, ook voor de toekomst, is gevestigd. Hoe zeer hebben zij niet reeds ter verligting van onze lasten gestrekt?

In 1807 was de Staat met een' schuldenlast, rentende 35 millioen, bezwaard.

In 1815, zoo kort na de tiercering, moest *f* 15,650,000 aan renten worden betaald.

In 1829, bedroegen dezelven, met inbegrip van *f* 6,792,041 voor het Amortisatie Syndicaat, ruim 26 millioen: en terwijl daarvan door de Noordelijke provinciën meer dan 14 millioen gerekend wordt betaald te zijn.

Thans hebben wij te betalen:

Aan rente voor de schuld à 2½ pCt.	*f* 14,303,310
Van de 5 pCt. inschrijvingen	» 9.862,895
Voor het Amortisatie-Syndicaat	» 7.047,500
Voor de uitgegeven schuld der Overzeesche bezittingen (*)	» 3,000,000
Totaal . .	*f* 34,213,705
Hiervan aftrekkende de 22 millioen, welke de Overzeesche bezittingen, reeds met het aanstaande jaar, kunnen bijdragen	» 22.000.000
Dan blijft er over	*f* 12,213,705

(*) *De overige schuldbrieven der Overzeesche bezittingen zijn onuitgegeven en berusten in 's Gouvernementskas.*

De ingezetenen van het Rijk hebben dus minder rente op te brengen de schulden van den Staat, dan in een der opgegeven tijdperken, ja, der misschien dan het iemand onzer geheugt.

De begrooting van den Staat in 1807 vorderde eene uitgaaf van minder dan *f* 76.350.000; de lasten, destijds, bij het vernietigen van welvaart, gedragen, ongeveer *f* 49,000.000. Het overige moest bij le gevonden worden, zonder eenig ander vooruitzigt, dan op een snel nad staats-bankroet.

In 1815 hebben de uitgaven *f* 51,000,000 gevorderd.

In 1829, voor het geheele Rijk, *f* 86.076,739, waarvan de Noord provinciën geacht worden ongeveer 45 millioen te hebben gedragen.

Voor 1840 zijn dezelve geraamd, voor zoo verre die door de ingezeten van dit land moeten betaald worden, op ongeveer 45 millioen: de naamwaardig niet hooger dan vóór de Belgische onlusten, en merkelijk der dan in een der vroeger genoemde tijdperken: en dit nu is de uit van eenen zoo moeijelijken strijd, als wij hebben ten einde gebragt zoo vele millioenen schats hebben moeten worden opgeofferd.

Deze daadzaken, Ed. Mog. Heeren! spreken beter en sterker dan betoog.

Het zijn onze Overzeesche bezittingen, die onze lasten zoo zeer verligt, en het zijn deze, die, reeds nu, de middelen aanbieden, evenwigt tusschen staats-ontvangsten en uitgaven te herstellen, en delijk verpleegd, ook het hunne zullen bijdragen, om onze staatsschuld weinige jaren, binnen gepaste grenzen te beperken.

Ik geloof dus, Ed. Mog. Heeren, met vertrouwen te kunnen onze industriële en financiële toestand levert geenen hinderpaal op aannemen der wet.

Een tweede bezwaar, waarvan ik heb hooren gewagen, is de tien millioen, in de onderdeelen der voorgestelde leening begrepen, en schatkist bestemd.

Menigvuldig zijn de klagten en grievend de bezwaren van zoo vele aangeheven, tegen de wijze, waarop vroeger die som is verkregen.

Vergunt mij — het gewigt der zaak vordert dit — het gebeurde alle zijne omkleedselen te ontdoen, en het geheel naakt aan het den onpartijdigen beoordeelaar te onderwerpen.

Met gemeen overleg van de Staten-Generaal, werd voor 1838 eene begrooting vastgesteld, waarbij ongeveer 10 millioen voor buitengewone gaven voor oorlog werden aangewezen, te vinden buiten bezwaar van de gezetenen des rijks.

Door omstandigheden, grootendeels buiten menschelijke voorziening gen, schoot de Indische kas te kort, in de hulp van dezelve verwacht de Koning voorzag, uit eigen middelen, in den nood, die daarvan het volg was.

Thans wordt die som terug verlangd en is daarom in de leening van millioen begrepen.

Men klaagt hier over schending der grondwet; terwijl de Koning de perken, die dezelve aan Zijne magt heeft gesteld, niet te hebben schreden, en uit waarachtige zucht voor het algemeen welzijn in de behoefte van den Staat te hebben voorzien.

Eenige leden, misschien velen, beoordeelen deze zaak minder gunstig. Zij beschouwen die handelwijs als irregulier en onbestaanbaar met de schriften onzer staats-inrigting.

Voorzeker, ik ben niet geroepen om dit pleit te beslissen: — dan, een, door een zestigjarig leven, rijk aan ondervinding, bekoelde verbeeldingskracht mij niet bedriegt, dan is hier de strijd, in vergelijking het hooge belang, waarvan hier sprake is, nietig, en daaraan behoort welzijn van den staat niet te worden opgeofferd, en dat wel te minder daar hier begrip tegen begrip, overtuiging tegen overtuiging overstaat, een dergelijk geval, zoo door het ophouden van den buitengewonen toestand waarin het Rijk heeft verkeerd, als de ophanden zijnde afschaffing van het Syndicaat, en de bepalingen der aangeboden wet, in het vervolg niet meer is te voorzien.

Het verschil, hoe men daaromtrent ook denken moge, het zij dan nogmaals gezegd, schijnt mij van te luttel gewigt, om daaraan het behoud van den Staat op te offeren.

Ja, Ed. Mog. Heeren! ik ontveins het niet, — van het aannemen der wet is het lot van het ingevoerde koloniale stelsel afhankelijk, en van dat stelsel het lot van den Staat.

Doet de bronnen van den kolonialen bloei opdroogen, en de welvaart van ons Vaderland verschroeit, onze scheepvaart, onze thans zoo bloeijende handel, zinken in het niet terug, en vele voorname takken van ons volksbestaan gaan te niet.

Zullen zulke hooge belangen aan de vormen eener zaak ten offer worden gebragt? Waarlijk, dan zou men ook bij ons moeten zeggen: *vivent les principes et périssent nos colonies*, — en onze landgenooten, zullen die van welvaart beroofd, minder ellendig zijn, omdat zij aan een beginsel, aan een' onzaligen twist tusschen de staatsmagten worden opgeofferd?

De geldbehoefte in de koloniën, Ed. Mog. Heeren! is ten top gestegen, omdat door de Handel-Maatschappij, bij gebrek aan kapitaal, niet tijdig in die behoefte heeft kunnen worden voorzien. Reeds is eene naamwaardige hoeveelheid producten aldaar verkocht, en verder zal daarmede moeten worden voortgegaan, zoo niet in de behoefte van Indië van hier tijdig wordt voorzien. Dat op deze wijze Indië zich verschaffen kan wat het behoeft, is ontegensprekelijk! Dan ik beroep mij op de kooplieden, hier tegenwoordig, en op die onzer handelsteden in het algemeen, van welken invloed zoo iets worden moet op ons commerciëel belang, — ik beroep mij op het gezond verstand, welk eenen invloed zulks moet uitoefenen op ons financiëel belang, en ons nationaal crediet.

En wil men den verkoop van producten niet in Indië, wat moet er dan worden van een handvol Europeanen, onder millioenen inlanders verspreid, wanneer deze, voor hunne diensten en arbeid niet kunnende worden betaald, zich mitsdien bedrogen gelooven en zich tot eene gereede prooi stellen van ieder bedrieger of volksverleider? En moet dit niet het geval worden, wanneer men den verkoop van producten niet wil om onzen handel niet te vernietigen, en van hier niet tijdig de noodige gelden en goederen verzendt?

Uit welke geringe oorzaken is de oorlog met Diepo Negoro niet ontsproten? Hoe veel bloed en schatten heeft dezelve niet gekost? En zoo nu andermaal beroeringen ontstaan mogten onder eene bevolking, naauwelijks aan een ge-

---

« De vervulling van dien pligt moet gij opgeven, slaaf. Het verveelt mij, u elken dag op dezelfde plaats te zien; uw misvormd en dom gelaat met die bleeke oogen kan ik niet dulden. Wanneer gij aldus blijft voortgaan, zal ik u, als gij slaapt, door eene mijner slavinnen dezen gouden speld in het hoofd laten steken.

« Wees gerust, schoone AÏDA. Ik zal den Sultan niet zeggen, wat ik gezien heb. »

Bij deze woorden sprong AÏDA op, als eene gekwetste hinde.

« Spreek, wat hebt gij gezien? »

« Een jong man, een jong jager, die de hooge palissaden van bamboes beklom, en zeer verlangend scheen, om uw gelaat te aanschouwen; hij droeg, even als de bergbewoners, eenen boog en pijlen, en aan zijnen gordel hing eene kris. Hij had een ontzagwekkend voorkomen, maar zijne stem was zacht; ik hoorde zulks aan dit *pantoum*, hetwelk hij, zich verwijderende, zong: « De liefde stroomt door de oogen in het hart, even als het water uit de bronnen in de rivieren vloeit! De liefde, die op den eersten dag, dat men elkander ziet, ontstaat, is als de vloeden, die van de bergen stroomen, zonder dat het regende. »

De prinses verbleekte, toen zij dit zoo wel beke lied der min hoorde. Zij naderde LORANG-POULO en fluisterde hem toe:

« Vijftig oncen goud, zoo gij zwijgt; en nog meer, zoo gij mij dienen wilt. »

« Het zij zoo. » antwoordde de slaaf.

Van dit oogenblik af kon LORANG-POULO naar welgevallen spelen; de liefde van AÏDA was voor hem eene steeds vruchtbare goudmijn.

Toen hij, zoo als wij te voren verhaalden, het voorhangsel van rood damast, hetwelk den toegang tot het vrouwentimmer sloot, opligtte, vraagde LORANG-POULO zich zelven, door welke nieuwe onwaarheid hij de verliezen, die hij den vorigen avond door het spel geleden had, weder zou kunnen herstellen; weldra had hij daartoe het middel gevonden.

« Prinses, » dus hief hij aan, « gij wordt door een groot gevaar bedreigd. Morgen komt GIANGOUR, de Sultan van *Bali*, om u in zijne gierenklaauwen weg te voeren. Maar elders wacht hem op zijnen weg een sperwer, wiens bek snijdende is als een stalen lemmet. »

« Wat wilt gij daarmede zeggen? »

« Dat BENDJAR, de tijgerjager, besloten heeft, om morgen den maagdenroover GIANGOUR de kris in het hart te drukken, » — « Hebt gij hem gezien? »

« Heden ochtend; hij was gewapend, om op de vogeljagt te gaan; hij naderde den muur, en heeft mij door de getraliede deur ondervraagd. Toen hij vernam, hetgeen morgen zal plaats hebben, vermeesterde hem eene woede, die zijne knevels deed sidderen; met zijne nagels krabde hij zijne ruige borst op, die zoo rood werd als de schitterende bloem van de *Waravari*; het zweet stroomde langs zijn aangezigt en hij stampte op den grond als een moedig ros. O, hadt gij zijne woede gezien! Maar dit onweder loste zich weldra in regen op. Lang en overvloedig stroomden zijne tranen. Hij plukte eene *camboja*-bloem, die op eenigen afstand van ons haren vaasvormigen kelk opende, en gaf mij die zwijgend, — zeker om haar u te brengen; — zie, daar is zij. »

LORANG POULO overhandigde de schoone bloem aan het schoone meisje. Het laatste ademde de geuren van de eerste. AÏDA hernam:

« De vermetelheid van BENDJAR jaagt mij schrik aan. Ga hem nog dezen nacht spreken, en raad hem, in mijnen naam, om morgen niets tegen GIANGOUR, die mijn echtgenoot moet worden, te ondernemen. »

« Hij zal er niet naar luisteren. »

« Dan zal ik zelve gaan, » sprak AÏDA, terwijl zij opstond.

« Waarheen wilt gij u begeven? » riep LORANG-POULO verschrikt uit, « Aller oogen zijn dezen nacht geopend! Men zal u zien. »

« Het zij zoo! Indien het mij slechts gelukt BENDJAR te redden! Maar gij zijt van dezelfde grootte als ik, geef mij uw gewaad. »

« Waaraan denkt gij, prinses! De kleederen van eenen hofnar. »

« Geef ze, zeg ik u.... moet gij goud hebben om tot een besluit te komen? Daar is het. »

Goud was juist hetgeen, wat LORANG-POULO begeerde, maar hij was door het besluit der prinses verschrikt. Hij poogde haar van hetzelve af te brengen, doch te vergeefs.

Hij moest zijn geborduurd met goude sterren bezaaid wambuis, zijn' blaauwen zijden gordel en groote pruik van zwarte wol, die met klatergoud versierd was, afleggen. De prinses trok de kleederen van den hofnar aan, en toen zij zich onkenbaar genoeg geloofde, beval zij LORANG-POULO, vooruit te gaan, en door zijne praatjes de wachten, die de deur bezet hielden, af te leiden, terwijl zij, door de duisternis begunstigd, beproeven zou, te te vlugten en in het open veld te geraken.

De hofnar gehoorzaamde. Het plan der prinses gelukte volkomen. De wachters van het paleis, door het goud, dat LORANG-POULO hen voorhield, aangespoord, begonnen met hem te spelen. De begeerlijkheid verblindde hen, en terwijl zij als waanzinnigen speelden, vlood, onder een onteerend masker, de dochter van den souverein van *Java*, de schoone AÏDA, door het open veld, en vreesachtig als de hinde der wouden.

Zij liep den geheelen nacht, maar toen de morgen naderde, weigerden hare gewonde voeten haar verder te dragen. Toen zag zij om zich heen, en ondervroeg den omtrek, de boomen en de struiken, die haar omringden, werwaarts zij zich moest begeven.

Op weinige schreden afstands spreidde een *Nagassari* zijn' prachtigen bladerdos, en wiegde de *Angsoka* de roode kelken van zijne balsemgeurige bloemen.

Beurtelings ondervraagde AÏDA de *Angsoka* en de *Nagassari*, of zij BENDJAR, den schoonen jager, hadden voorbij zien gaan, BENDJAR haren geliefde.

Aldus sprekende, verschrikte een jonge *Serendit* voor hare stem, en vloog klapwiekende uit de bladeren.

Toen sprak AÏDA: « waar heen die vogel gaat, zal ik mijne schreden rigten. Schoone vogel, geleid mij. »

De *Serendit* nam zijnen weg naar het Noorden. AÏDA volgde dien weg.

Intusschen begon zich in het paleis een dof gerucht te verspreiden, en MAHA-RADJA werd niet zoodra door den eersten klank der trompetten gewekt, of hij vroeg naar zijne dochter.

Toen hij vernam, dat zij niet in haar gewoon verblijf was, werd hij ongerust, eerst purperkleurig van woede, en daarna bleek als de dood. Hij zelf ondervroeg elk zijner dienaren, en beloofde eene aanzienlijke belooning aan hem, die AÏDA levend en behouden terug bragt.

Toen de beurt aan LORANG POULO kwam, ontwaarde de Sultan, dat zijn nar niet als naar gewoonte was uitgedost.

« Waar is uw wambuis en uw gordel — waar zijn uwe puntige pantoffels — waar hebt gij uwen trommel, ellendige nar? »

« Heer, » hernam LORANG-POULO, stamelende:

« Antwoord terstond, of ik laat u in twintig stukken kappen! Waar hebt gij uwe kleederen gelaten. »

« Heer! heer! ik heb ze verspeeld, ik heb ze verloren! »

eld bestuur gewoon, wat zou er dan worden van het door mij ingevoerd tema van cultuur, wat van onzen bloeijenden handel en van de vele atten, die thans zoo ruimschoots het Moederland toestroomen?

Ik herhaal het, Edel Mog. Heeren! weigert Indië den noodigen bijstand, alles is verloren!

Gevoelt, hoe het, onder zulke omstandigheden, mij te moede zou moeten . Ik heb veertig mijner beste levensjaren besteed aan het opsporen en arstellen der middelen, om deze, vroeger nuttelooze bezittingen te maken eene goudmijn voor mijn Vaderland; ik heb daarin mogen slagen boven den en wenschen, — en deze vruchten van zoo veel zorg en arbeid an nu aan een verschil in begrippen te worden opgeofferd! Ik zou het rktuig moeten worden om zelf te vernietigen, wat ik met zoo veel moeite gevaren heb opgebouwd? Neen, Edel Mogende Heeren! dat zou te veel verlangd.

Ik heb voor mijn Vaderland, voor het geluk mijner medeburgers kunnen gen en slaven, — ik geloof, is het nood, er ieder ander offer aan te nen brengen; — maar de slooper te zijn van hunne welvaart, met ei- handen den bloei onzer koloniën of van onzen handel ter aarde te be- llen — dat kan, dat wil ik niet.

Gelukt het mij niet, Ed. Mog. Heeren! u te overtuigen, dat de onder- pelijke wet, om des algemeenen belangs wille, behoort aangenomen te rden, al bestonden er dan ook van wege andere redenen bedenkingen dezelve, — dan blijft mij geene andere keus over, dan tot den at van ambteloos burger terug te keeren, in de volle bewustheid van, den laatsten stond, alles te hebben beproefd en aangewend, wat pligt eer van mij vorderden, ter bescherming van onze welvaart. In dat on- ukbaar besluit zal mij niets doen wankelen, omdat eer en pligt het bieden.

In die afzondering zal ik mijn ongelukkig Vaderland beklagen en God dden, dat Hij het voor die rampen behoede, die ik voorzie, en die door ene menschelijke wijsheid — worden aan de Regering de noodige midde- gewcigerd — kunnen worden afgeweerd. —

adat de minister geëindigd had, en door eenige leden het verlangen d uitgedrukt, om toch geen gehoor te geven aan het oogenblikkelijk el van gekrenkte eigenliefde, en te blijven volharden in de dienstbe- ing aan het Vaderland, waarop allen zoo grooten prijs stelden, werd Zijne Exc. in substantie geantwoord:

Edel Mogende Heeren! Het is geene gekrenkte eigenliefde, het is geene cht om U Edel Mogenden eene goedkeuring af te persen, die niet vrij- lig kan worden verleend; wat mij terug zal doen treden, is de zede- e overtuiging, dat ik, door het verschil in begrippen, tusschen de atsmagten, zoo de verwerping der wet daarvan het gevolg is, buiten mogelijkheid word gesteld om de pligten te vervullen, die ik aan mijn derland verschuldigd ben, en die aan mijne betrekking onafscheidelijk verbonden. Gelijk ik de overtuiging van U Edel Mogenden eerbiedig, mag ik verwachten, dat aan de mijne zal worden regt gedaan.

— Men schrijft ons, dat Z. M. aan den heer en mr. A. A. Dillié, op daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag heeft verleend als auditeur bij schuttersraad der dienstdoende schutterij te Leiden, en in diens plaats ft benoemd mr. N. Olivier, advocaat aldaar.

— De tweede luitenant der infanterie J. de Graaf, is, naar wij verne- n, overgeplaatst bij het leger in Oost-Indië.

LEIDEN 22 Dec. Heden morgen heeft Z. K. H. Prins Alexander, die zich rt laatstleden Donderdag reeds in deze stad bevindt, de godsdienstoefe- g in de St. Pieterskerk bijgewoond.

De buitenlandsche berigten bij voortduring weinig van bijzonder belang leverende, gaan wij voort met dezelve beknoptelijk mede te deelen.

Uit Brussel schrijft men, dat de Belgische bank, Maandag den 23 dezer, betaling zal aankondigen van de achterstallige coupon, die op den Januarij van dit jaar, ten gevolge van de alstoen in België bestaande nciële crisis, niet voldaan is geworden.

Te Parijs zijn nadere tijdingen uit Algiers ontvangen, volgens welke le- ds vesschillende gevechten aldaar zijn voorgevallen, waarbij de Fransche oepen de bovenhand gehad hebben.

Wij vernemen uit Londen, dat de commissarissen van Venezuëla, New- nada en Ecuador geweigerd hebben eene bijeenkomst te houden met de mmissie van de Zuid-Americaansche renthouders, als reden opgevende, t zoodanige bijeenkomst tot geen gevolg kon leiden, uithoofde zij van ne gouvernementen geene andere instructiën hebben, dan tot het doen er reeds gedane, doch verworpen voorstellen. Volgens den *Morning Chro- cle*, heeft de commissie van de Zuid-Americaansche renthouders be- gt uit Chili ontvangen, dat de minister van Financiën aldaar, in de be- rooting voor 1840, geene melding maakt van eenige voorziening tot betaling r interessen van de buitenlandsche schuld, ofschoon hij dit wel doet tot taling van die der binnenlandsche. — De laatste berigten uit Brazilië ggen, dat er nog niets bepaald was omtrent de voorgestelde geldleening n 900 contos; het voorstel was nog in overweging bij de wetgeving. — De bank van Ierland heeft een halfjarig dividend van 4 pCt. verklaard, taalbaar na den 1 Januarij aanstaanden.

'S GRAVENHAGE 23 Dec. De Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden ten half twaalf ure vergaderd. Hunne Exc. de ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën zijn in de vergadering tegenwoordig.

De tribunes zijn zeer bezet, en op de gereserveerde tribune heeft men, onder anderen, den heer van Nes, oud lid der Kamer, opgemerkt.

Namens de centrale afdeeling, is rapport uitgebragt omtrent het ontwerp van wet, betrekkelijk den duur der verantwoordelijkheid der hypotheek- bewaarders, enz. De discussiën over dit ontwerp zijn bepaald op morgen ten 11 ure.

Verder is ingekomen eene Koninklijke boodschap, begeleidende een ont- werp van wet, tot daarstelling van werkelijke schuld, rentende 5 ten honderd, ter aanvulling van de middelen, tot dekking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van 1840, van den navolgenden inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Ten gevolge van het door Uwe Vergadering aan Ons gedaan verzoek, om het Ontwerp van Wet tot daarstelling eener schuld ten laste der Overzeesche Bezittingen, in nadere overweging te nemen, is het noodig om te voorzien in de aanvulling der middelen tot dekking van de behoeften over 1840.

Hiertoe het nevensgaand ontwerp aan U Edel Mogenden aanbiedende, bevelen Wij U Edel Mogenden in Godes heilige bescherming.

Het ontwerp van wet is van den navolgenden inhoud:

WIJ WILLEM, ENZ.

Overwegende, dat, om de middelen ter bestrijding van 's Rijks uitgaven over den jare 1840 met het beraamd bedrag dier uitgaven te doen overeenstemmen, in de daarstelling van een kapitaal van elf millioenen, twee honderd twintig duizend gulden zal moeten worden voorzien, en dat, ter tegemoetkoming in de behoeften van het Amortisatie-Syndicaat over hetzelve jaar eene som van vier millioenen guldens wordt vereischt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Ten behoeve van 's Rijks schatkist en ter bestrijding der uitgaven bij het hoofd dezes vermeld, zal in het tweede Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, rentende vijf ten honderd, worden ingeschreven en kunnen worden te gelde gemaakt een kapitaal van vijftien millioenen zeven honderd twee en veertig duizend een honderd guldens (*f* 15,742,100).

Lasten en bevelen, enz.

De voorlezing van dit ontwerp is met de meeste aandacht aangehoord.

Wijders zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1840 geopend.

De heer Frets, de eerste spreker, verklaart zich tegen de wet, en beschouwt zich niet gebonden door zijn votum aan de leeningswet verleend, om ook de onderhavige begrootingswet goed te keuren. Hij doet het groot verschil opmerken, hetwelk tusschen die twee wetsontwerpen aanwezig is. De leeningswet van 56 millioen kwam hem voor te zijn eene ratificatie van het verledene; de begrooting daarentegen een mandaat voor de toekomst. De uitgaven kwamen den spreker te hoog opgevoerd voor, en hij zal derhalve voor eene credietwet stemmen, waardoor de Regering in de gelegenheid zou worden gesteld, intusschen eenige verlangde wetsontwerpen, waaronder ook eene herziening der wet op de Rekenkamer, voor te dragen.

De heer Schimmelpenninck noemde onvoorzigtig, het gezegde van den minister van Financiën, in de zitting van Vrijdag j.l., dat, namelijk, het stelsel: *point de redressement de griefs point de subsides*, in deze vergadering zou hebben veld gewonnen; de kalmte van de gehouden beraadslagingen over de leenings-wet leverde, volgens hem, een duidelijk bewijs voor het tegendeel van dit gezegde op.

De redenaar vermeende wijders, als lid der Staats-Commissie van Financiën, daargesteld bij Z. Ms. besluit van 7 Mei jl., te moeten verklaren, dat aan die commissie geenszins eene algemeene herziening der financiën is opgedragen; dat zij integendeel slechts van eenen tijdelijken adviserenden aard is, en aan haar niet de verantwoordelijkheid kan worden toegerekend, waarvan Z. Exc. de minister van Financiën in de memorie van antwoord gewag maakt.

Na in eene beschouwing over de afgestemde leeningswet van 56 millioen te zijn getreden, betuigde de redenaar zijne bevreemding, dat Z. Exc. de minister van Financiën, daags na die afstemming, ontwerpen van gelijksoortigen aard zal verdedigen. Hij vraagde, hoe jaarlijks in het vervolg in de te korten zal worden voorzien, indien de op heden aangeboden wet van 15 millioen mogt worden aangenomen.

De spreker drong verder aan: op eene vermindering van het budget, ten minste van 4 millioen, ten einde daaruit in het te kort van het Syndicaat te voorzien, en op de terug brenging van het departement van Oorlog, beneden de 11 mill. als eene *conditio sine qua non*. Hij vermeende, dat, eene geduchte reserve-schutterij moest worden georganiseerd, in plaats van een talrijk actief leger op de been te houden, daar de verknochtheid der ingezetenen, jegens Koning en Vaderland, het best nationaal palladium oplevert voor onze zekerheid, en veel meer zal afdoen, dan gelden aan noodelooze wapen-toerustingen te verspillen. Eindelijk verklaarde zich de spreker voor eene credietwet, voor 6 maanden, geschoeid op denzelfden leest als de begrooting van 1839, plus de *f* 3,400,000, waarmede het aandeel der Belgische schuld is verminderd.

De heer Backer verklaart zich mede tegen de wet, en betuigt in sterke bewoordingen zijn ongenoegen over het gezegde der grieven, door Z. Exc. den minister van Financiën geuit, jegens de vertegenwoordigers van een volk, dat ten allen tijde goed en bloed heeft opgeofferd voor Vaderland en Oranje.

De heer van Hoorn van Burgh acht ondoenlijk de uitgave van Oorlog reeds thans geheel op den voet van vrede terug te brengen; hij verklaart zich echter om andere redenen tegen de wet.

De heer Luyben heeft mede zich tegen het ontwerp verklaard, op grond van de niet gemaakte noodzakelijke bezuiniging.

De heer van Dam zeide, onder anderen, dat de op heden voorgedragen leeningswet van 15 millioen tot spot der vergadering schijnt te zijn ingediend, aangezien daarin juist alle die onderwerpen voorgekomen, die bij de discussiën over de leeningswet van 56 millioen de meeste tegenkanting hebben ontmoet. Uit een en ander voorzag de spreker onrust, verwarring, onheil en ramp voor dit land, hetwelk vroeger rust en vrede genoot.

De spreker zeide wijders, dat hem buiten de vergadering gevraagd was, waarom hij, indien hij die onheilen voorzag, zijne goedkeuring aan de ontwerpen van wet niet had gehecht. Tot antwoord dezer vraag vereenigde hij zich met het gezegde van den heer van Asch van Wijck: *ik kan niet, omdat ik niet mag*, daar den Staten-Generaal de grenzen zijn aangewezen, die zij niet mogen te buiten gaan.

De spreker vroeg, of zoovele bewijzen van trouw, moed, zelfsopoffering, en verkleefdheid aan het Vaderland en Oranje, weinige dagen na het sluiten van den vrede, zulk een bedroevend einde zouden hebben. Hij vermeende deze vraag ontkennend te moeten antwoorden, en dit niet te mogen gelooven. Integendeel vermeende hij, dat de Regering aan de billijke verwachtingen zal toegeven, en de Staten-Generaal in staat te stellen, om het crediet van den Staat te handhaven, en het geluk van Nederland te bevorderen.

De spreker verklaarde verder bereid te zijn het voorledene te vergeten, en van zijne zijde alles te willen aanwenden, tot bevordering van het gemeen overleg. Mogten er echter botsingen plaats hebben, dan zeide hij, met een bloedend hart de gevolgen daarvan te zullen afwachten, gedachtig aan het gezegde van een staatsman, *dans les grandes révolutions les peuples seuls ne périssent pas.*

De heeren Luzac, de Jonge, Kniphorst en van Alphen hebben zich mede tegen de wet verklaard.

HH. Exc. de ministers van Financiën en van Binnenlandsche Zaken hebben vervolgens de wet verdedigd. Eerstgemelde betreurde den stap door zijnen ambtgenoot van Koloniën gedaan, doch voegde er bij, dat het welligt nog in het vermogen der Kamer was, door overeenstemming tusschen de staatsmagten, Z. Exc. voormeld in het belang des Vaderlands en der Koloniën, van dezen stap terug te houden.

De wet der uitgaven in omvraag gebragt zijnde, is met eene meerderheid van 50 tegen 1 stem (die van den heer Beelaerts) besloten, Z. M. eerbiedig te verzoeken, dezelve in nadere overweging te nemen.

Na deze stemming zegt de minister van Financiën door Z. M. gemagtigd te zijn het ontwerp van wet tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven over 1840, in te trekken, ALSMEDE *het ontwerp van wet tot leening der 15 millioen, hetwelk eerst heden ochtend aan de Kamer is aangeboden.*

« Vervloekt zij gij om dit misdrijf, dat een diefstal is; wie heeft ze nomen, spreek? »

« Een Maleische slaaf uit het gevolg van vorst GIANGOUR. »

« GIANGOUR is althans nog niet aangekomen. »

« Voorzeker, roemrijke keizer, » hoor, zijne trompetten verkondigen het. »

De lucht weêrgalmde inderdaad van de toonen der trompetten. In den omtrek n het paleis zag men een aantal menschen en eene groote hoeveelheid deren bijeen verzameld. De magtige MAHA-RADJA klom van het terras, n zijnen schoonzoon den Sultan van *Bali* te gemoet te gaan.

« Toen beide elkander konden toeroepen, » riep GIANGOUR: « leef lang, ele MAHA-RADJA, terwijl hij zijn' voet op den grond zette, en door een ken de wagens, die hem volgden, beval, op te houden.

« Leef nog vele jaren! » antwoordde de Sultan van *Java*.

Nader komende, zag GIANGOUR echter de tranen, die langs de wangen den verheven keizer stroomden, en zijnen baard en borst bevochtigden.

« Welk vreeselijk verdriet kwelt u, heer! » vraagde GIANGOUR, « uw voor- nen toont verlegenheid aan; het zweet bevochtigt u ontzagwekkend voor- ofd, en de hoeken van uwen mond beven, als door eenen innerlijken rm bewogen. »

MAHA-RADJA antwoordde niet: tranen beletten hem te spreken.

« Geleid mij, heer, tot de schoone AÏDA-SARI, » zeide GIANGOUR vervol- , « opdat zij mij zegge, welke de oorzaak is der bittere smarte, waaraan u ter prooi zie. »

« Nog sterker vloten de tranen van MAHA-RADJA bij dit gezegde. Hij GIANGOUR in de armen, en verhaalde hem, in afgebroken woorden, afwezenheid zijner dochter. »

GIANGOUR was een somber en deftig man; zijn strak gelaat had de kleur en glans van het ijzer; zijne ziel was hard, als de steen, door regen-drop- gepolijst. Hij hoorde het verhaal van den in tranen badenden vader, der dat hem een zucht ontvlood, of hij eenen enkelen traan stortte; ein- was het treurig verhaal ten einde.

« AÏDA-SARI is mijne vrouw, » bulderde zijne ruwe stem; « ik ben meer n bij beleedigd. Er moet iemand aan de deur geweest zijn, iemand moet hebben zien uitgaan; laat alle uwe dienaren bijeenkomen. »

(*Het Vervolg hierna.*)

BEURSBERIGT.

De markt in Integralen was heden willig, en hebben dezelve zich, bij tamelijk veel affaire, circa ⅛ pCt. sedert gisteren in prijs verbeterd; deze gunstige stemming had op de andere Fondsen mede eenen goeden invloed, waardoor ook daarvan de prijzen algemeen, doch voornamelijk die der 5 pCt. O. I. Leening, beter dan gisteren waren. Oude 5 pCt. bleven, na in den beginne iets flaauwer geweest te zijn, nagenoeg als ll. Zaturdag. Het berigt van het Ontwerp van Wet van een creatie van ruim 15 millioen 5 pCt. op het tweede Grootboek, scheen de voornaamste oorzaak der betere houding onzer beurs te zijn.

In de Aand. Handel-Maatschappij waren weder vele fluctuatiën, en, nadat de prijs van 165 tot 164½ was teruggegaan, herstelde dezelve zich weder tot 165¼.

In vreemde Fondsen leverde de markt weinig bijzonders op; alle bleven nagenoeg op hunne vorige prijzen. Columbianen, welke gisteren à 16 waren aangeboden, werden heden tot dien en iets beteren koers verhandeld.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 16¼, 16, ⅛. Dito à £ 250. 14⅝. Dito à £ 500. 14⅜. Nieuwe Mexico 5 pCt. onb. en enk. 26¼, ½. Coupons Columbia onb. *f* 2⅞, 15/16. Dito enk. *f* 2 15/16, 3. Dito Ard. 16½, ¾.

Koers van het Geld: Beleening 5. Prolongatie 6. Wissel-Disconto 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51 7/16. Kansb. *f* 23 9/16 à ⅝. Handel-Maatsch. 165¼. Ardoins à £ 85. 22 7/16 à ½.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 23 Dec. 4½ ure — volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½	51¼	¼	7/16	51 5/16	½	7/16
Dito............ » 5	96¾	97¼	97	96¾	97	97
Uitgestelde dito... »	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten...... f	23½	¾	⅝	23½	⅝	⅝
Amortisatie-Syndic.. » 4½	91¼	92	91¾	91½	¾	¾
Dito........... » 3½	76	½	½	76½	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	164¾	165½	165⅛	164½	165¼	165⅛
Nieuwe dito...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok..... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito......... » 5	94½	95¼	95	94¾	95	95
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.. »	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw.. » 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR... Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito.......... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE... Leening *Ardoin's*... » 5	22¾	¾	⅝	22¾	⅝	»
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	20⅝	»	»
Passive.......... »	»	»	»	»	»	»
Deferred......... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	6¾	7¼	7	7	»	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS... Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs.... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND... *H.&C.* 1798, 1816. » 5	104	½	⅜	104¼	⅜	»
Dito 1828, 1829. » 5	104	½	¼	104⅜	⅜	»
Dito 1831, 1833. » 5	97¾	98¼	98	97⅞	98	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign... » 6	67	½	¼	67¼	»	»
Certific. van dito... » 6	67¼	¾	½	67⅝	»	»
POLEN..... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	138¼	½	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. » »	125	126	125½	125½	»	»
g. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek......... » 5	103¼	¾	⅝	103⅜	⅝	»
Dito............ » 3	»	»	»	»	»	»
Dito............ » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll* & *Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito............ » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito...... » 5	»	»	»	»	»	»
LOUISIANA. *Hope* & *Comp.*.... » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting...... f	»	»	»	»	»	»

Afloop der Veiling van TABAK en SIGAREN op heden: 44 Kan. Varinas uit de hand verkocht; 140 ser. Cuba van 51½ tot 57½ c. opgeh.; 45 pakjes Stelen *f* 5 à *f* 6. 1 koop, verkocht: 198/4 kisten Woodville Sigaren *f* 40, en 30/4, 510/4 kisten Rencurrel dito van *f* 34 tot *f* 37 gedeeltelijk verkocht.

GRANENMARKT.

23 December.

Tarwe tot vorige prijzen; nieuwe bij eenige partijen gedaan: 124, 126, 128 ℔ bonte Poolsche *f* 335, 363, 375; 138 ℔ jarige Wismar *f* 271; 131 ℔ n. Rijn *f* 326; 128 ℔ n. Kleefsche *f* 320; 129 ℔ n. Norder *f* 372; 124 ℔ n. Vriessche *f* 286.

Rogge mede als voren; gedroogde bij partij: 118 ℔ Archangel *f* 160; 117, 118 ℔ Pruissische *f* 154, 158; 118, 119 ℔ dito *f* 156, 158; 123 ℔ n. Geldersche *f* 184.

Garst flaauw: 106 ℔ Nassau-Dietze in Entrepôt *f* 190; Brielsche Winter *f* 170; 91 ℔ Vriessche Winter *f* 164.

Haver in één doen met weinig handel: 80 ℔ n. fijne *f* 106.

Boekweit zonder handel.

Koolsaad prijshoudend. Zeeuwsch £vl. 54.

Lijnsaad zonder handel.

Raapolie Ordinair *f* 36. Vliegend *f* 35 à 34½. Pᵒ. Mei 1840, Sept. en Oct. *f* 33½.

Lijnolie Ordinair *f* 28¼. Vliegend *f* 27¼ à 28.

Hennepolie Ordinair *f* 33½.

Raapkoeken pr. 1,040 st. *f* 70 à 74. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 9 à 11½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 20 December.

Is er heden en gisteren weinig in den handel omgegaan, nog minder is er naar evenredigheid op de Effecten-beurs gedaan. De aanhoudende regen houdt de, op groote afstanden wonende, leden van die beurs in huis. De Engelsche Fondsen waren in het begin vast, doch op het einde flaauw. Columbianen iets beter dan gisteren. In Portugesche genoegzaam niets gedaan. Spaansche iets williger. In 2½ pCt. Hollandsche Werk. Schuld en 5 pCt. niets gedaan; de prijzen waren gisteren 53¼ à ⅜, en 99⅜ à ¼, op de ontvangen beursberigten van Amsterdam. O. I. Leening heden voor 96¾ gedaan. De vrees voor eene verwerping der leeningswet door de Nederlandsche Staten-Generaal, en de botsingen, die daaruit kunnen ontstaan, heeft alhier eenen nadeeligen invloed.

Wisselk. Amst. k. 11.19½ à 12, 3/m 12.3 à 3½.

PARIJS, 21 December.

In de prijzen der Fransche Fondsen was heden weinig variatie; dezelve bleven zeer vast. Men geloofde algemeen, dat in de troonrede aanst. Maandag wel melding van de Conversie zal worden gemaakt, doch op zoodanige wijze, dat zulks het Gouvernement inderdaad tot niets zoude verpligten. Van de vreemde Fondsen waren Napelsche iets williger; Ardoins bleven op 25¼.

Na de beurs: 3 pCt. 80.60.

Wisselk. Amst. 1/m 56⅞; 3/m 57½.

ANTWERPEN, 22 December.

Gisteren avond was er in de *Philotaa* veel handel in Ardoins, en op het berigt, dat Cabrera zich naar Catalogne had begeven, waren dezelve zeer willig; de prijs klom van 22¼ tot 22½; heden was de affaire daarin mede zeer geanimeerd, en bleef de koers vast, niettegenstaande dat het merk van Parijs iets lager was; geopend 22½ g., 7/16, bleven dezelve, nadat men ongeveer 300 stuks zal hebben verhandeld, tot die koersen gevraagd. Het vertrek van Cabrera naar Catalogne schijnt zich niet te bevestigen.

BRUSSEL, 22 December.

De handel in de Ardoins was heden onbelangrijk; dezelve zijn genoteerd 22 7/16, ½, 7/16 g., ¼ p.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Plaatsgebrek noopt ons, om de Scheepstijdingen tot een volgend nommer uit te stellen.

GRAVESEND 18 Dec. Soanes, William, Rotterdam. — 19 Dec. Brech o n Peace, Antwerpen.
HULL 19 Dec. Kraanstuiver, Neptunes, Amsterdam.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, C. C. Kat, *Pollux*, 5787 b. Koffij, 1159 kaps. Suiker, 1566 bos. Bindrottingen, Nederl. Handel-Maatschappij.
HAVANA, H. G. Bergveld, *Alcyon*, 1012 k. Suiker, 143 b. Koffij, 1 partij Sigaren, 1 partij Verfhout, Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

AMSTERDAM, 23 December.

KOFFIJ. Hierin is niets te vermelden; de stemming blijft lusteloos.

SUIKER. (Ruwe.) In de afgeloopen week zijn alhier eenige partijen Surinaamsche, zonder verandering in de prijzen, afgedaan. In blond Havana hebben de omettingen zich bepaald bij 343 kisten à f 33, van boord te ontvangen, en circa 240 kisten à f 34½.

Men noteert: Surinaamsch f 23 à 29; Brazilsch wit f 30 à 40; dito geel 18/0 rabat f 26 à 32; dito bruin met dito f 25 à 28; Havana wit f 38 à 33; dito geel f 31 à 37; dito bruin f 28 à 30; Java wit f 36 à 39; dito grijs f 33 à 35; dito geel f 30 à 33; dito bruin f 23 à 29, Manilla wit f 30 à 33; dito bruin f 23 à 28.

Voor geraffineerde blijft eene levendige vraag, zoodat er belangrijke verkoopen ook op levering gesloten zijn, waardoor de prijzen vaster aan te nemen zijn. Stroop f 19; Rooststroop f 18.

POTASCH. Het artikel is thans zonder handel, waarvan het winterseizoen de oorzaak is; landwijs is het met de Amerikaansche flaauw gestemd, die f 143 à f 22 ... Toscaansche is tot f 131, en St. Petersburger tot f 19 ...

HENNEP. Men heeft betaald voor: Riga Poolsche Rein f 78; dito Uitschot f 66; dito Pas f 60; dito Heede f 40; dito Ukrainer Pas f 70; Petersburger Heede f 39.

STERKE DRANKEN. De prijs der Jenever is steeds dalende; Voorloop ietlager; Rum en Arak zonder verandering. Circa 80 leggers Arak zijn in de vorige week verkocht; de prijs onbekend.

Jenever Amst. proef.	f 20¾ à 17¼	Rum	f 25 » 36
» Amst. (op pijp)	» 20½ » 17½	Voorloop Lang.	£ 19 » 18¼
Arak	» 170 » 255	» Barc.	» 18½ » 18

LEEUWARDEN, 20 December.

BOTER. Eerste qualiteit f 40; minder soort f 30 à f 35.

LEIDEN, 21 December.

BOTER. Marktprijs f 33 à f 35.

ST. PETERSBURG, 10 December.

TALK. 10,000 pud eerste soort gele Kaarsentalk zijn tot 37½, met 8½ R. bs. handgeld, op levering in Augustus, gecontracteerd.

LIVERPOOL, 19 December.

KATOEN. Hedén met ... handel; 4,000 balen zijn verkocht; alles ter consumptie; behalve 300 Americaansche ten uitvoer. Behalve de Americaansche, zijn onder de verkochte 400 balen Brazil 8 à 9¾, 100 Egyptisch 10½ à 11¼, en 300 Surate 4¾ à 6 dr.

ANTWERPEN, 21 December.

KOFFIJ. Heden zijn 200 balen Brasil van 29 à 30½, 100 balen St. Domingo tot 31, en 75 dito tot 30¾ cs. verkocht.

SUIKER. 70 kisten blond Havana, min of meer beschadigd, zijn in veiling van fr. 31,50 à 44 fr. 32 per 50 kilo's entr. verkocht.

TABAK. In veiling zijn verkocht 130 vaten Virginy van 20 à 63 cent per ½ kilo, en 101 vaten Americaansche Stelen tot fr. 10 à fr. 24½ per 50 kilo's.

HUIDEN. In de veiling, die heden heeft plaats gehad, zijn slechts 8 kisten ... tot fr. 4.35 à fr. 4.50 verkocht.

RIJST. 200 balen ... zijn tot f 8¼ cons., en 20 tierses Carolina tot niet bekend gewordene prijs verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 20 December.

De aanvoeren van *Tarwe* zijn ruim, zoo van Engelsche als vreemde, bestaande 8,050 zakken *Meel* en 10,700 Q. Iersche *Haver*. De handel in *Tarwe* is slap, tot de prijzen van ll. Maandag. *Garst* vond 2s. lager; hiervan zijn 18,000 Q. Engelsche en vreemde aangekomen. Goede qualiteit *Haver* behield de hand; geringe zeer slap. *Boonen*, *Erwten* en zoo voorts onveranderd.

De Middelprijzen der laatste zes weken zijn:

	Tarwe,	Garst,	Haver,	Rogge,	Boonen,	Erwten.
	67/4	41/4	25/10	36/.	45/5	44/3
de regten zijn	18/8	1/.	9/3	12/6	8/.	3/6

HAMBURG, 20 December.

In goede zware *Tarwe* had, tot de op nieuw eenigzins verminderde prijzen, eenige handel plaats; ook zijn eenige partijen Marksche en Wabrener, in het voorjaar hier te leveren, tot 150 Rx. gedaan. *Rogge*, *Garst* en *Haver* bleven prijshoudend, bij kleinen handel. *Erwten*, *Boonen* en *Wikken* stil. *Koolzaad*, waarvoor meer vraag ontstaat, is zeer weinig voorhanden.

STETTIN, 16 December.

Oude Tarwe is weder meer vraag; voor eene partij 127 ‥ 129 ℔ Mecklenburgsche in loco, waarvoor 66 Rx. gevraagd wordt, is 64 Rx. geboden; levering in het voorjaar is weder iets gedaan, en wel: 133, 124 ℔ bonte Poolsche tot 60 Rx; 124, 128 ℔ 61 Rx; 133, 134 ℔ gele Silesische 64 Rx. Tot deze prijzen blijven er koopers, en voor gele Silesische voor 61 Rx geboden. *Rogge* in loco kan niet boven de 30 Rx. bedingen, maar op voorjaarslevering is 30¾, later 31 Rx. ingewilligd; tot dezen laatsten prijs weinig meer te bekomen. Groote *Garst* op voorjaarslevering is gevraagd; doch voor het oogenblik slechts ... *Haver* daarentegen wordt aangeboden en is moeijelijk te verkoopen. Eene partij 50 à 53 ℔ Voor Pommersche *Haver* is tot 21 Rx. op levering gekocht. Rigasch *Lijnzaad* tot 10¼. Pernausch tot 10½, Rx. gedaan. *Raapolie* in loco 9¾, op Januarij en Februarij 9⅔ Rx.

Advertentiën.

(4720) Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Kind en eenige Zoon HENDRIK, bijna zestien Maanden oud, wegens welk wij ons in zijn hooft verheugen.

AMSTERDAM,
31 December 1839.
Eenige Kennisgeving.

JAN BREUKELAAR HENDZ.
CAROLINA BREUKELAAR,
geb. SCHÜSLER.

(4721) De DIRECTIE van het *Amsterdamsch Entrepôt-Dok* maakt mits deze bekend, dat de Toegang voor Zeeschepen tot het *Entrepôt-Dok*, door de daartoe aangelegde Sluis in den Kadijk, thans voltooid is, en met den aanvang des volgenden jaars zal opengesteld worden; hebbende deze Sluis eene wijdte tusschen de schutdeuren van 60 El, eene breedte van 14 El, 1 Palm, 5 Duim, bij eene diepte op den slagdrempel, beneden Amsterdamsch Peil, van 5 El, 8 Palm, 3 Duim; zoodat alle Schepen, welke het *Noord-Hollandsch Kanaal* ... , dadelijk van buiten het *Entrepôt-Dok* tot losen laden, ... kunnen.

Voor de Doorvaart van deze Sluis en daarover liggende Draaibruggen, zal telkens verschuldigd zijn:

Voor alle schepen, welke minder diepgang hebben dan 8 Ellen, f 3.
Voor elke Palm meerder diepgang, f 1 daarboven.
Blijvende de toegang door de stads Rapenburgersluis, voor de schepen, welke dezelve kunnen passeren, even als tot nu toe, vrij en onverlet.

AMSTERDAM, den 20 November 1839.

De Directie voornoemd,
Namens dezelve,
ROCHUSSEN. D. BORSKI.

(4722) **STOOMPAKET-VAART**
TUSSCHEN
Rotterdam en Londen.

De STOOMPAKETTEN der *General Steam Navigation Company*, in dienst van het *GENERAL POST OFFICE*, te Londen, vertrekken

van *Londen.*	van *Rotterdam.*
Elken Woensdag en Zaturdag, des morgens ten 7 ure.	Woensdag 25 Decemb., des morgens ten 7 ure.
	Zaturdag 28 Decemb., des morgens ten 7 ure.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten
W. SMITH en P. A. VAN ES.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DRUKKER.

(4723) **Geoctrooijeerde**
Régulateur-Pantographe.

Daar, nadat het vereerend getuigschrift, dat *deskundigen*, het volle vertrouwen hunner Stadgenooten bezittende, de goedheid gehad hebben, ter aanbeveling van bovengemelden toestel af te geven, en letterlijk in de dagbladen, bij vorige Advertentiën, is geinsereerd, het *Debiet* zeer heeft toegenomen, en diegenen, welke door *het gebruik maken der daarop gegeven werdende aanwijzingen*, de overtuiging hebben erlangt, dat men door *eigene oefening het schoonschrijven* binnen zeer korten tijd kan aanleeren, zoo vermeent de Eigenaar het niet ongepast te zijn, het geëerde Publiek het bestaan dezer nuttige uitvinding te herinneren, en zich bij vernieuwing in de voortdurende gunstige welwillendheid aan te bevelen.

G. L. DE ROCHEMONT,
Heerengracht, bij de Beulingsluis, N°. 115.

(4724) ***HH. Boekverkoopers***
BINNEN DEZE STAD

Worden verwittigd, dat in de maand *Mei* ll. eene aanzienlijke hoeveelheid BOEKEN, door wijlen den Heer M. L. MACHIELSE, bij eenen Boekverkooper alhier zijn gebragt, ten einde, ter gelegenheid van eene Boekverkooping in het openbaar, te worden verkocht; doch dat daarvan tot heden door den Boekverkooper geene opgave geschied zijnde, hetgeen men aan bloote vergetelheid wil toeschrijven, dezelve alsnu wordt uitgenoodigd, om zulks alsnog te doen ten Kantore van de Notarissen VAN VARICK en TALL, op de *Oude-Schans*, alhier.

(4725) Bij A. ZWEESAARDT, Warmoesstraat N°. 206, ligt ter perse, en zal op *Heden* 24 Dec. 1839, verkrijgbaar zijn:

VERDEDIGING
VAN DEN
WELEERWAARDEN HEER THEODORUS KUIPER,
R. C. Pastoor te Medemblik, enz.
IN DE TEREGTZITTING VAN DE ARRONDISSEMENTS-REGTBANK
TE HOORN *van den* 5 *December* 1839.
DOOR Mr. *S. P. LIPMAN*,
ADVOKAAT TE AMSTERDAM,
(*Met Bijlagen.*) (PRIJS 90 Cts.)

Schouwburgen, Concerten
EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag den 25 December: Wegens het *Kersfeest*, geene Voorstelling.

Zaturdag den 28 December 1839. DE JALOERSCHE VROUW, Blijspel, in vijf Bedrijven, gevolgd naar het Fransch van *Desforges*. Gevolgd door: WILLEM TELL, Groot Ballet-Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Muzijk van den Heer *A. Berlijn*. Decoratien van den Heer *J. E. de Vries*, lid der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten alhier, decorateur aan den Stads Schouwburg; en nieuwe Costumes, waarin Mevr. *Montesia*, van eene onpasselijkheid hersteld, weder ten Tooneele zal verschijnen.

Ten zes Ure op het Tooneel.

THÉATRE FRANÇAIS,
Sous la direction de Mr. BAUDET.
(N°. 23 de l'Abonnement.)

Mardi 24 Décembre 1839, LA ... ; ... *Un Commis ... et ... Actes précisés*.

Jeudi 2 Janvier 1840. (Au Bénéfice de Mad. *Alfred*.) Les premières représentations D'ANNE DE BOULEN, Opéra en 4 Actes; et DU MAURICE, Vaudeville en 2 Actes.

HOOGDUITSCHE SCHOUWBURG.
OP ZATURDAG den 28 DECEMBER 1839:
EEN ZESDE
Vocaal en Instrumentaal Concert,
Van den Heer
THÉODORE DÖHLER,
Pianist van Z. K. H. den Hertog van Lucca, enz.

Waarvan de *Helft der Ontvangsten* ten Voordeele zal strekken der ongelukkigen en noodlijdenden op het Eiland *Schokland*.

Het Programma zal nader bekend gemaakt worden.

Prijzen der Plaatsen: Saloon f 4. — Loge f 3. — Parterre f 2. — Gallerij f 1.

Aanvang ten 7½ Ure.

Entrée-Billetten zijn te bekomen bij de Heeren THEUNE & Co., Muzijkhandelaars, in de Kalverstraat, en op Vrijdag en Zaturdag den 27 en 28 December aan bovengenoemden Schouwburg, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, alwaar men ook plaatsen zal kunnen bespreken.

***Salon des Variétés*, in de Nes.**

Dingsdag den 24 December 1839. DE KONING VAN PRUISSEN EN DE TOONEELSPELER, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, expresselijk voor dit gezelschap uit het Fransch vertaald door *D. J. Komphuisen*. Na hetwelke: DE HEER LUSTIG, DEURWAARDER, LIEDJESDICHTER, Vaudeville, in twee Bedrijven, door *J. Grave*.

Entree is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure. JS. DUPORT.

Harmonie-Concert in Groot Frascati.

Het Kunstminnend Publiek wordt verwittigd, dat de Directie van de *Harmonie-Societeit*, met belangelooze ondersteuning van het geheele Orchest, voornemens is te geven: Een Groot HARMONIE-CONCERT, *geheel ten voordeele der Noodlijdenden op het Eiland Schokland*, op Dingsdag den 24 December 1839.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. Ouverture uit de Opera *La Muette de Portici*.
2. Potpourri uit de Opera *Norma*.
3. Introductie en Cavatine uit de Opera *La Sonnambule*, gearrangeerd door *C. von der Finck*, uit te voeren door *A. Lippitz*.
4. Rosa-Walzer van *Strauss*.
5. Potpourri uit de Opera *Robert le Diable*.

Tweede Deel.

1. Ouverture uit de Opera *Oberon* van *C. M. von Weber*.
2. Potpourri uit de Opera *La Juive*.
3. Fantaisie voor Fagot, gearrangeerd door *C. von der Finck*, uit te voeren door *E. Stumpff*.
4. Galop de Tambours van *Tolberg*.
5. De *Rijnvaart* van *Neuman*.

Entrée f 1.50 per Persoon. *Aanvang ten 7½ Ure.*

NB. De Plaatsen kunnen besproken worden, tegen betaling van 10 Cents *extra*, op Dingsdag den 24 December 1839, van 10 tot 3 ure.

Heeren Leden der *Harmonie-Societeit* met vertoon hunner Diploma's, des Maandags den 23 December, van 10 tot 3 ure.

Namens de Directie,
EDUARD STUMPFF.

GROOT FRASCATI.

Donderdag den 26 December 1839. Buitengewoon Groote SOIRÉE MUSICALE. *Vocaal en Instrumentaal*, SIMPHONIE van *L. van Beethoven*, INTRODUCTIE uit de Opera *Jessonda*, KOOREN uit *De Jaargetijden* van *J. Haydn*, KOOREN uit *De Tooverfluit*, en LIED met KOOR uit *Hans Heiling*, nieuwe WALZER, van *Bertelsman*, enz., volgens Programma.

Aanvang ten 7½ Ure.

Extracten uit de Tweede Editie,
van MAANDAG 23 December 1839.

NEDERLANDEN.

ZITTING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zaturdag 21 December.

Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zijn heden morgen, ten 11 ure, de beraadslagingen over het aan de orde van den dag zijnde ontwerp van wet, tot verhooging van den accijns op de steenkolen, geopend. De heeren van Hoorn van Burgh, van Rappard, Frets en Luzac hebben het ontwerp bestreden, op gelijke gronden als reeds vroeger in de processen-verbaal der sectiën, en in het rapport der centrale afdeeling is ontwikkeld (en waarvan bereids in den *Avondbode* breedvoerige verslagen zijn medegedeeld.)

De heer van Hoorn van Burgh gaf zijn verlangen te kennen, dat, bij de herziening van het tarief op den in- uit- en doorvoer, de vrijstelling van den uitvoer van haard-asch zal worden verleend.

De heeren Boddaert en van de Velden hebben bij deze discussie den wensch geuit, dat spoedig van wege de Regering eene herziening van het tarief op den in-, uit- en doorvoer zou worden voorgedragen.

Z. Exc. de minister van Financiën heeft de voordragt verdedigd genoegzaam op gelijke gronden, als vroeger in de gedrukte stukken is ontwikkeld, en zeide, onder anderen, dat de verwerping van eene verhooging van inkomend regt op de steenkolen in Maart 1838 voornamelijk aan de wet was toe te schrijven, dat dit inkomend regt de fabrijken en de nijverheid zou bezwaren, welke hoofdbedenking bij de onderhavige voordragt door de vrijdom der fabrijken is komen te vervallen.

De wet in omvraag gebragt zijnde, is met eene meerderheid van ... tegen 18 stemmen besloten, Z. M. eerbiedig te verzoeken, dezelve in Hoogdeszelfs nadere overweging te nemen.

Voor de wet hebben gestemd, de heeren: van Akerlaken, van der Goes, den, Cats, Boddaert, Vijfhuis, Star Busman, Beelaerts, Binkes, Knipbergen, Bruce, van Welderen Rengers, Sandberg, Tromp, Gockinga, van Sytzama, van Asch van Wijck, van Swinderen, en Brongers.

Tegen de wet hebben gestemd, de heeren: Backer, Weijnaends, Dedel, ben, van de Poll, Gouverneur, Schimmelpenninck, van Nagell, Verheyen, Mejan, van Alphen, Luzac, Repelaer, van de Mortel, van Rappard, Meeuwen, van Hoorn van Burgh, Druijvestein, Roëll, Spoock-Hurgronje, Hinlopen, Weerts, van Dam, Frets, van Tuyll van Heeze, d'Escury, van Velden, van Hemert, Clifford, de Jonge, Warin, Corver Hooft, Romme, Dijckmeester.

Afwezig waren de heeren: de la Court, van Tuyll van Coolhorst, Hooft, van Wickevoort Crommelin, en Gevers.

Het ontwerp van wet tot verbetering van den accijns op den turf is, na eene zeer korte discussie, waaraan de heeren van der Gronden, van Sytzama, van de Poll, Warin en van Dam, benevens Z. Exc. den minister van Financiën, hebben deel genomen, met eene meerderheid van 41 tegen ... stemmen, aangenomen.

De minderheid bestond uit de heeren van de Poll, van der Gronden, Cats, Vijfhuis, Binkes, Bruce, Rengers, Warin en van Sytzama.

Het ontwerp van wet nopens den accijns op den turf uit de irregulier veenderijen is, zonder discussie, met algemeene stemmen aangenomen.

Omstreeks, ten half drie ure, is de vergadering opgeheven en geadjourneerd tot aanstaanden Maandag, ten 11 ure, ten einde de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1840 aan te vangen.

AMSTERDAM 23 Dec. Wij vernemen, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit de heer J. Hodshon is benoemd tot medecommissaris van het grootboek der nationale schuld alhier, in plaats van wijlen den heer van Brienen van de Groote Lindt.

— Men meldt ons, dat Z. M. den heer A. Lion van der Nieport, op ... ontslag heeft verleend als controleur van het entrepôt, alhier, met behoud van aanspraak op pensioen, en in diens plaats benoemd den heer L. Schollevanger, tot dus verre controleur aan gemeld entrepôt, terwijl in plaats van den heer Schollevanger bij voormeld entrepôt is benoemd de heer C. ... reul, tot dus verre boekhouder bij meergemeld entrepôt.

— Door Z. M. is aan den titulairen schout-bij-nacht J. van Ilpes, op daartoe door hem gedaan verzoek, met den laatsten dezer maand, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid bij het Hoog Militair-Geregtshof.

— Men schrijft ons, dat Z. M. heeft benoemd tot commissaris van ... litie te Leiden, den heer C. Visser Moulin, tot dusverre 2den commissaris van politie aldaar; en in diens plaats, tot 2den commissaris van politie, den heer G. Maugnes, gediend hebbende als 2den luitenant kwartiermeester bij het voormalige 3de afd. Zuid-Hollandsche schutterij.

Part. Corresp. 's GRAVENHAGE 21 Dec. Gisteren was het de gewone receptie-avond bij Z. Exc. den minister van Koloniën. Buitengemeen was het aantal der bezoekers, waaronder men de meeste leden der Staten-Generaal opmerkte, onder welke zich bevonden schier alle de 39, die ... middags hun bekend afwijzend votum hadden uitgebragt. Feitelijk hebben alle de aanwezigen, waaronder vele met klem en nadruk, en in de hartelijkste bewoordingen gepoogd, Z. Exc. van besluit, betrekkelijk het aanbieden zijner demissie, te doen veranderen. Doch men wil, dat hunne pogingen in deze vruchteloos zijn geweest.

's GRAVENHAGE 21 Dec. De Raad van State is heden morgen ... buitengewoon vergaderd geweest. Men verzekert, dat de bijeenkomst van dit staatsligchaam in verband staat met de afstemming der leeningswet op ... teren bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Tot heden echter is ... bekend omtrent nieuwe voordragten, welke aan die Kamer zouden worden gedaan, ofschoon men het voor waarschijnlijk houdt, dat vóór den aanvang der discussiën over de begrootingswetten, die op aanstaanden maandag ten ... ure bepaald zijn, van wege de Regering nieuwe voordragten of wel ... mededeeling aan de Kamer zal geschieden.

— Heden middag is een Kabinetsraad gehouden, die vrij lang ... duurd heeft.

— De Eerste Kamer der Staten Generaal is heden in hare sectiën ... derd geweest, ten einde in overweging te nemen de onlangs bij de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet der militie en der niet toekenning van aandeelen van boeten aan ambtenaren van het Openbaar Ministerie.

Effecten-Societeit.
AMSTERDAM 23 December, 6 Ure.

Cert. Werk. Schuld 3¾ pCt. 51⅛, 51, ... Kanshilletten ..., O. L. Leening, 5 pCt 94⅛, 4⅝ Syndic. 4½ pCt. 91⅛, ... Maatschappij 4½ pCt. 165, 164⅞, ... Ardoins ... pCt. 22⅞, ...

De lagere koersen van Londen, aldaar veroorzaakt door de ongunstige wending, welke de discussiën in de Tweede Kamer der Staten-Generaal hadden genomen, hebben alhier in het voornaamst, dat het bericht der stemming dier wet, zoo als wij gisteren bereids aanstipten, mede aldaar zal werken, de prijzen onzer Binnenlandsche Fondsen op nieuw doen dalen. In de Integralen was de handel vrij uitgebreid, en verkoopers ... gaan. ... eene verschillende verkoopen, zoowel contant als op tijd, ... ging minder ... doch alle waren tot merkelijk lagere koersen aangeboden. In de Aand. Handel-Maatschappij was weinig ... omgang ... zeer blauw ... ongeveer 1 pCt. minder.

In de vreemde Fondsen was de omzet onbeduidend. Ardoins ... Parijs komende, was dezelve prijs iets vaster; De Columbiaansche, ten gevolge van den lageren koers van Londen, zeer aangeboden; ... nominaal 15½ à 16.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.